

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การค้าเสรีอุตสาหกรรมในปัจจุบันมีการแข่งขันทางธุรกิจในด้านต่างๆอย่างดุเดือด เช่น สินค้าหรือผลิตภัณฑ์ เทคโนโลยีที่ใช้ในการผลิต เทคนิคการบริหารงาน ต้นทุนการผลิต เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลาในอุตสาหกรรมทุกประเภทและไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ อุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มและสิ่งทอก็เป็นอีกอุตสาหกรรมหนึ่งที่มีการแข่งขันกันมากทั้งด้านสินค้า คุณภาพ และการบริการ โดยเฉพาะธุรกิจอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มประเภทเสื้อผ้าสำเร็จรูปซึ่งมีจำนวนมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดอุปทานมากกว่าอุปสงค์ ดังนั้นผู้บริโภคย่อมเป็นผู้มีสิทธิในการเลือกซื้อสินค้าและบริการจากผู้ผลิตที่สามารถผลิตสินค้าและบริการได้ตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคมากที่สุด นอกจากนี้ยังทำให้ผู้บริโภคมีอำนาจในการต่อรองความต้องการสินค้ากับผู้ผลิต อาจกล่าวได้ว่า ผู้บริโภคเป็นผู้กำหนดลักษณะและความต้องการของสินค้า

จากการศึกษาถึงความต้องการของผู้บริโภค ผู้บริโภคต้องการสินค้าที่มี PQCD SMEE (Product, Quality, Cost, Delivery, Safety, Moral, Environment, Ethics) โดยผู้บริโภคส่วนใหญ่จะเน้นที่ PQCD เป็นส่วนสำคัญ เพราะหากผู้ผลิตรายใดสามารถควบคุมการบริหารงานให้สามารถตอบสนอง PQCD ได้ตรงตามความต้องการของลูกค้ามากที่สุดคือสินค้าที่มีคุณภาพ ราคาเหมาะสม ส่งมอบทันเวลา ย่อมจะได้เปรียบในเชิงการแข่งขันมากกว่าผู้ผลิตรายอื่นๆ

นอกจากนี้ จากรายงานแนวโน้มสภาพธุรกิจประจำปี 2544 ของธนาคารกรุงศรีอยุธยา พบว่า ความต้องการของตลาดเสื้อผ้าสำเร็จรูปภายในประเทศยังมีแนวโน้มขยายตัวได้ดีขึ้นและการที่สินค้าในประเทศมีหลายระดับราคาทำให้สามารถแข่งขันกับสินค้านำเข้าราคาแพงจากต่างประเทศได้ในสถานการณ์กำลังซื้อในปัจจุบัน ขณะที่การส่งออกก็ยังมีแนวโน้มขยายตัว แม้จะมีอัตราที่ชะลอลงเนื่องจากภาวะเศรษฐกิจของตลาดหลัก เช่น สหรัฐมีแนวโน้มชะลอการเติบโตลงอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้การแข่งขันจะยังมีแนวโน้มรุนแรงขึ้นระยะยาว ทั้งจากการเข้าสู่ WTO ของจีน และจากการยกเลิกระบบโควตาส่งออกและเสื้อผ้าสำเร็จรูปในปี 2548 ส่งผลให้ไทยเสียเปรียบคู่แข่ง

ในแถบนี้โดยเฉพาะ จีน อินเดีย เอเชีย และเวียดนาม ด้วยเหตุนี้ผู้ผลิตจึงควรให้ความสำคัญในการพัฒนาระบบการบริหารงานต่างๆ เพื่อสามารถลดต้นทุนการผลิต และเพื่อปรับปรุงองค์กรให้มีประสิทธิภาพในการตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคได้มากที่สุด โดยการใช้เทคนิคต่างๆ ทางด้านวิศวกรรมอุตสาหกรรม อาทิเช่น การศึกษาการทำงาน เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานของพนักงาน และหาเวลามาตรฐานในการทำงาน นอกจากนี้ยังมีเทคนิคการบริหารที่ได้รับความสนใจมากที่สุดอีกเทคนิคหนึ่ง คือ การวางแผนและควบคุมการผลิต ซึ่งเป็นเทคนิคที่จะปรับปรุงกระบวนการผลิตให้มีประสิทธิภาพ เพื่อสามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภค และลดความสูญเสียต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้น เพราะหากปราศจากการวางแผนและการควบคุมการผลิตที่มีประสิทธิภาพ จะทำให้เกิดการผิดพลาดในการปฏิบัติงาน เช่น ความล่าช้าในการส่งสินค้าอันเนื่องมาจากการขาดวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต หรือผลิตสินค้าไม่ตรงตามคุณภาพหรือจำนวนที่ผู้บริโภคต้องการ ความสูญเสียจากการทำงานผิดพลาด เป็นต้น ดังนั้นวิธีการที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาการทำงาน และการวางแผนและควบคุมการผลิตจึงจำเป็นที่จะต้องนำมาใช้เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน เพื่อให้สามารถผลิตสินค้าและบริการได้ตรงตามความต้องการของลูกค้า ลดความสูญเสียต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้น และสามารถลดต้นทุนให้แก่ผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มประเภทเสื้อผ้าสำเร็จรูป

การวางแผนและควบคุมการผลิตจะมีประสิทธิภาพต่อการลดต้นทุนการผลิตได้นั้นจำเป็นต้องมีการจัดการข้อมูลที่เหมาะสมต่อการใช้งาน ความรวดเร็วในการประมวลผลดำเนินงาน ปัจจัยสภาพแวดล้อมที่ถูกต้อง และรู้ถึงลักษณะสภาพของปัญหาที่เกิดขึ้น ดังนั้นการวางแผนและควบคุมการผลิตต้องจัดทำควบคู่กับการจัดการข้อมูล

เครื่องมือที่สามารถช่วยให้การวางแผนและควบคุมการผลิตและการจัดการข้อมูลมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น คือ เครื่องคอมพิวเตอร์ ซึ่งจะช่วยให้การประมวลผลข้อมูลมีคุณภาพสูงขึ้น และเสียค่าใช้จ่ายน้อยลง

ดังนั้นวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงได้ปรับปรุงระบบการวางแผนและควบคุมการผลิตของโรงงานตัวอย่างให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น พร้อมทั้งพัฒนาโปรแกรมการวางแผนและควบคุมการผลิต เพื่อเป็นเครื่องมือในการลดต้นทุนการผลิต และได้จัดทำควบคู่กับการจัดทำระบบฐานข้อมูลสำหรับการวางแผนและควบคุมการผลิต อีกทั้งทำการศึกษาการทำงานและหาเวลามาตรฐานการทำงานเพื่อใช้เป็นข้อมูลด้านวิธีการและเวลาการทำงานของกระบวนการผลิต

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัยมีดังนี้

1.2.1 เพื่อลดอัตราการสูญเสียวัตถุดิบในกระบวนการผลิต

- 1.2.2 เพื่อลดค่าจ้างเหมามาตรฐาน
- 1.2.3 เพื่อลดต้นทุน โสหุ่ยการผลิตมาตรฐาน

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัยมีดังนี้

- 1.3.1 ทำการศึกษาระบบต้นทุนของโรงงานผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปตัวอย่าง โดยการจัดทำ อัตราการสูญเสียวัตถุดิบในกระบวนการผลิตซึ่งประกอบด้วยของเสียและตำหนิ ค่าจ้างเหมา มาตรฐาน และ โสหุ่ยการผลิตมาตรฐาน
- 1.3.2 ลดค่าจ้างเหมามาตรฐาน
- 1.3.3 ลดต้นทุนการผลิต โดยการปรับปรุงระบบวางแผนและควบคุมการผลิตในโรงงาน อุตสาหกรรมผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูป ควบคู่กับการศึกษาวิธีการทำงาน (Work Study) และฐานข้อมูล สำหรับการวางแผนและควบคุมการผลิต

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับมีดังนี้

- 1.4.1 สามารถลดค่าจ้างเหมามาตรฐานได้
- 1.4.2 สามารถลดอัตราการสูญเสียวัตถุดิบในกระบวนการผลิตได้
- 1.4.3 สามารถลด โสหุ่ยการผลิตมาตรฐานได้

1.5 ขั้นตอนการศึกษาและวิจัย

ขั้นตอนการศึกษาและวิจัยสรุปได้ดังนี้

- 1.5.1 ศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 1.5.2 ศึกษาและรวบรวมข้อมูลทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาของการดำเนินงาน ซึ่ง ทำให้เกิดต้นทุนการผลิตสูง
- 1.5.3 ศึกษาวิเคราะห์ระบบการวางแผนและควบคุมการผลิตเดิม
- 1.5.4 รวบรวมข้อมูลจากอดีตเพื่อหาอัตราการสูญเสียวัตถุดิบในกระบวนการผลิต ค่า จ้างเหมามาตรฐาน และ โสหุ่ยการผลิตมาตรฐาน

1.5.5 นำเทคนิคการวางแผนและควบคุมการผลิตและการศึกษาวิธีการทำงาน มาใช้ในการปรับปรุงการดำเนินงาน โดยแบ่งเป็น 4 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 จัดทำข้อมูลป้อนเข้าจากโรงงานผลิต (The Shop Floor Data Input)

ส่วนที่ 2 จัดทำข้อมูลที่ออกจากการควบคุมการผลิต (The Production Control Information Output)

ส่วนที่ 3 ปรับปรุงระบบฐานข้อมูลที่ใช้ในการวางแผนและควบคุมการผลิต ควบคู่กับการจัดทำโปรแกรมช่วยการใช้งานระบบฐานข้อมูล โดยใช้โปรแกรม Microsoft Access

ส่วนที่ 4 ปรับปรุงระบบการวางแผนและควบคุมการผลิต ควบคู่กับการจัดทำโปรแกรมช่วยการใช้งานระบบการวางแผนและควบคุมการผลิต โดยใช้โปรแกรม Microsoft Access

1.5.6 ปฏิบัติงานตามระบบการวางแผนและควบคุมการผลิต และการศึกษาวิธีการทำงานที่ปรับปรุง แล้วเปรียบเทียบกับอัตราการสูญเสียวัตถุดิบในกระบวนการผลิต ค่าจ้างเหมามาตรฐาน และโซหุ่ยการผลิตมาตรฐาน ที่จัดตั้งไว้

1.5.7 ประเมินผลและวัดผลการปฏิบัติงานของ ก่อน ขณะ และหลังการปรับปรุงระบบการวางแผนและควบคุมการผลิต

1.5.8 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

1.5.9 จัดทำรูปเล่มวิทยานิพนธ์